

Kjak

Aksel V. Johannesen
landsstýrismaður í heilsumálum

Sjúklingurin í fokus!

Vit mugu gevast við at laga høggar garðar millum sjúkrahúsini og heldur at lyfta í felag, so tey fáast at virka sum ein eind. Tá fáa vit bestu tænastu burturúr tilfeinginum, og vinnarin verður tann rætti, nevniliga sjúklingurin

Seinastu tíðina hava fjølmíðlarnir sett sjóneykuna á, um okkara sjúkrahús fylgja og útinna fakligu tilmælini frá Heilsustýrinum ella ikki. Eftirfylgjandi kjakið hevur borið brá av einari óhepnari polarisering millum sjúkrahúsini, sum í dag meira enn nakrantíð, skulu samstarva og samskipast.

Sum landsstýrismaður í heilsumálum skal eg sláa fast, at ongin ivi skal verða um, at okkara heilsuverk altíð stremlar eftir at fylgja fakligum tilmælum frá danska Heilsustýrinum. Tað er tó ein sannroynd, at tilmælini frá Heilsustýrinum ofta byggja á størri sjúkrahús, sum hava eitt upptøku-øki á 200–400.000 íbúgvar. Tá tað einans bígva 50.000 fólk í Føroyum, er viðhvørt neyðugt at tillaga heilsufakligu tilmælini til okkara viðurskiptir.

Bráðfeingismóttøkan á Landssjúkrahúsinum

Landssjúkrahúsið er okkara meginsjúkrahús og hevur eina bráðfeingistilbúgving samsvarandi tilmælini um bráfeingismóttøku hjá Heilsustýrinum á tí sum nevnt “hovedfunktionsniveau”. Landssjúkrahúsið hevur tilmæltu útgerðina og tilmæltu serlæknarnir á vakt.

Tað er rætt, sum m.a. Jákup Petersen, lækni hevur ført fram, at sambært Heilsustýrinum, so skulu serlæknarnir hava vakt inni á sjúkrahúsinum heldur enn at hava tilkallivakt. Um føroyskir serlæknar skuldu havt vakt inni á okkara sjúkrahúsum alt samdøgrið, hevði verið neyðugt, at vit høvdu í minsta lagi tvífalt so nógvar serlæknar, sum vit hava í dag.

Tað er ikki møguligt at fáa fatur á so nógvum læknum, og tað hevði eisini økt kostnaðin av okkara

heilusverki við fleiri tíggjultals milliónum. Ti hava vit valt at tillaga hesa skipan til føroysk viðurskipti soleiðis, at serlæknarnir, heldur enn at hava vakt inni á sjúkrahúsinum, eru á tilkallivakt heimanífrá, haðani teir altíð eru tøkir at mæta á sjúkrahúsinum eftir stuttari løtu, um tørvar verður á tí.

Eisini vælvirkandi bráðfeingismóttøka á smærru sjúkrahúsum

Er fjarstøðan hjá borgarum til eina bráfeingismóttøku stór, letur Heilsustýrið upp fyri møguleikanum at skipa bráðfeingismóttøkur, ella sum tey kalla tað “det nære tilbud”, sum taka sær av minni kompliseraðum skaðum. Soleiðis eru sjúkrahúsini í Klaksvík og í Suðuroy innrættaði.

Teir flestu bráðfeingiskaðar eru minni kompliseraðir, sum uttan stórvegis trupulleikar kunnu avgreiðast á Klaksvíkar- og Suðuroyar sjúkrahúsi. Er talan um størri skaðar, har Klaksvíkar sjúkrahús ikki hevur neyðuga útgerðina ella serlækna á vakt, so er tað rætt, at sjúklingarnir skulu vísast beinleiðis til Landssjúkrahúsið, um ikki fakliga verður mett neyðugt at fara inn á Klaksvíkar sjúkrahús at stabilisera sjúklingin fyrst.

Sama meginregla er galdandi í Suðuroynni, men har er stóri munurin tann, at ikki er koyrandi til Landssjúkrahúsið, og fara allir sjúklingar tí fyrst inn á Suðuroyar sjúkrahús og verða síðani fluttir víðari við tyrlu um neyðugt.

Visiteringin av sjúklinginum fer fram á telefonnummarið 1870, av kommunulæknaskipanini og av portørum. Eftir tí, ið eg havi fingið upplýst, so virkar visiteringin væl.

Hinvegin, um tað er rætt, sum Hans Jákup Simonsen, yvirlækni segði í Degi & Viku, at onkur sjúklingur fer inn á Klaksvíkar sjúkrahús, sum hevði havt best av at farið beinleiðis á Landssjúkrahúsið, so er neyðugt, at allir viðkomandi partar seta seg niður og endurskoða hendan partin av okkara skipan, so hon verður enn betur.

Trý samskipað sjúkrahús

Tað er ásett við sjúkrahúslógini, at í Føroyum skulu vit hava trý sjúkrahús, nevniliga Landssjúkrahúsið, Klaksvíkar sjúkrahús og Suðuroyar sjúkrahús. Hetta er útgangsstøðið. Aðalmálið hjá mær sum landsstýrismaður er at tryggja, at tænanstan til sjúklingin er á fakligum høgum støði og er lögð tilrættis á skynsaman hátt, so sjúklingurin kann fáa eina tryggja og góða viðgerð.

Suðuroyar sjúkrahús er í eini serstøðu. Hetta orsakað av, at Suðuroyggin,

ið er ein fólkarík oyggj eftir føroyskum málstokki, er tann oyggin, ið liggur longst burtur frá meginøkinum. Eg haldi, at tað er ein skylda hjá einum vælferðarsamfelagi at tryggja, at øll hava eina góða heilsutænastu, sum tey kunnu kenna seg tryggja við. Ti er neyðugt at skipa umstøðurnar á Suðuroyar sjúkrahúsi soleiðis, at læknar kunnu stóðast í oynni.

Av hesi orsök tók eg stig til at seta eina skipan við forvakt á Suðuroyar sjúkrahúsi, umframt at eg tryggjaði, at narkosulækni er tøkur á sjúkrahúsinum.

Viðurskiptini millum Klaksvíkar sjúkrahús og Landssjúkrahúsið eru broytt, síðani vit finga fast samband millum Norðoyggjar og meginøkið. Nú ber í nógv størri mun til at samskipa virksemd millum sjúkrahúsini, har hetta er fakliga og fíggarliga ráðiligt, og broytingarnar um árskiptið eru ein liður í hesi tilgongd.

Men ferðslan er ikki

einvegis til høvuðsstaðin. Gaman í er føðideildin savnað á Landssjúkrahúsinum, men samstundis verður nýtt ryggambulatorium sett á stovn í Klaksvík. Harumframt er eisini fyrsta stóra fetið, at skapa eina landsumfatandi endurvenjingareind, tikið við at uppráðfesta økið við knappari millión.

Urologiinn

Sum er, verður urologitænasta veitt lutvist í Klaksvík, í Havn og lutvist uttanlands. Tað hevur verið mett, at urologiinn kundi verið betur samskipað, og í hesum sambandi heitti Heilsumálaráðið á føroyskan urolog um at lýsa økið og meta um, hvussu tænanstan kundi samskipast betur. Hetta er gjørt, og arbeiitt verður nú víðari við málinum í Heilsumálaráðnum.

Tað er týðningarmikið, at avvarðandi partar verða hoyrdir væl og virðiliga, áðrenn endaliga avgerðin verður tikin. Endaliga avgerðin kemur at taka atlit

til trygdina og tænanstuna til sjúklingin og ikki atlit til politikarar, sum rópa hart, tí teir nú vilja draga okkurt til sín.

At enda

Í Føroyum hava vit eitt sjúkrahúsverk. Eitt sjúkrahúsverk, sum virkar á trimum matriklum. Á øllum trimum sjúkrahúsum hava vit dugnalig og vælútbúgvinn starvsfólk, sum eg eri bæði errin av og havi álit á gera eitt megnararbeiði. Haldi, at sjúklingarnir vita hetta og kenna seg tryggja í teirra hondum. Uppgávan er at gagnnýta starvsfólkaorkuna á skilabesta hátt.

Eg fari at enda við einari áheitan um, at vit mugu gevast við at laga høggar garðar millum sjúkrahúsini og heldur at lyfta í felag, so tey fáast at virka sum ein eind. Tá fáa vit bestu tænastu burturúr tilfeinginum, og vinnarin verður tann rætti, nevniliga sjúklingurin.